

BOGDANIĆ, Krševan, klesar (XV. st.). Klesao je kamen graditelju Onofriju de la Cavi u Dubrovniku i Jurju Dalmatincu za stolnu crkvu u Šibeniku. God. 1436. kleše kamen za zvonik stolne crkve u Korčuli, a između 1442–45. kapitule i stupove s bazama za unutrašnjost crkve. U Korčuli ima radionicu, koja 1446. izrađuje arhit. dijelove za stolnu crkvu. Smatra se da je (s klesarom Andrijom Markovićem) izradio četiri kutna kapitula u unutrašnjosti korčulanske stolne crkve.

LIT.: C. Fisković, Korčulanska katedrala, Zagreb 1939. — *Isti*, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 145. N. B. B.

BOGDANIĆ, Martin, zidar (XV. st.). Zidao je 1467. kuću i most uz more Nikoli Albertiju na poluotoku Čiovu, 1478. utvrđenu kuću Antunu i Jerolimu Cambiju na otočiću uz obalu u Kaštel-Kambelovcu, 1480. neke zgrade na otočićima Nebojši i Skradiniku, a 1488. radio je zajedno s drugim zidarima na utvrdama grada Splita.

LIT.: C. Fisković, Umjetnički obrt XV–XVI stoljeća u Splitu, Marulićev zbornik, Split 1950, str. 137–139. N. B. B.

BOGDANIĆ, Peruško, kipar (Stari Grad, Hvar, 24. X. 1949). Završio Akademiju u Zagrebu 1976 (V. Rukljač). U početku radi minimalističke konstrukcije, a potom prelazi na elementarne plastičke znakove glatkih površina (*Prag III*, 1979; *Rub*, 1979). Tijekom 80-ih obogaćuje svoju skulpturu simboličkim sadržajem, a plastičku formu podređuje redukciji, čime osnažuje ekspresivnost djela. Ostvario je skulpture u javnim prostorima u Zagrebu, Kostanjevici, Labinu i Edinburghu. Samostalno je izlagao u Hvaru (1976), Zagrebu (1980, 1981, 1982, 1983, 1987, 1990), Ljubljani (1983), Minneapolisu (1985), Splitu (1987), Dubrovniku (1987), Berlinu (1990), Sreyru (1992), Detroitu (1993). Sudjelovao je u radu kiparskih kolonija u Lokvama, Sisku, Kostanjevici, Labinu i Edinburghu.

LIT.: T. Maroević, Peruško Bogdanić (katalog), Zagreb 1980. — I. Šimat Banov, Peruško Bogdanić, ČIP, 1980, 12. — Z. Maković, Peruško Bogdanić (katalog), Zagreb 1981. — G. Quien, Peruško Bogdanić, ŽU, 1982, 33–34. — S. Špoljarić, Peruško Bogdanić, ČIP, 1987, 4. — D. Grubić, Peruško Bogdanić — klasika osamdesetih, ŽU, 1991, 50. Ž. Ké.

BOGDANOVIĆ, Božidar (Božitko, Boško), graditelj (? – Dubrovnik, 1448). God. 1424. ugovara i dovršava gradnju prostrane gotičke dvorane kapitula dominikanskoga samostana. Sljedeće god. prerađuje iz temelja staru biskupsku palaču. Nakon toga radi uglavnom s *Radinom Bogetićem*; 1426. popravljaju svodove i lukove jednog krila klaustara franjevačkoga samostana; 1435. povjerava im se izrada nekih svodova od opeke u Kneževu dvoru; 1446. zidaju kuću Dragoju Sorkočeviću; 1447. pregrađuju kuću Galeaca Brunjola na Pustijerni; 1448. grade tri svoda u palači Iva F. Sorkočevića. Krajem 1448. preuzima radove na pregradnji Kneževog dvora na Šipanu ali uskoro umire. Na osnovi sačuvanih djela (kapitul dominikanaca) i ugovora u kojima se uvijek spominje kao glavni majstor, treba ga smatrati više graditeljem-poduzetnikom negoli klesarom.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947 str. 38, 46, 85–87, 101, 115, 116. — J. Tadić, Grada, I, str. 76. — C. Fisković, Dubrovački i primorski graditelji XIII–XVI stoljeća u Srbiji, Bosni i Hercegovini, Peristil, 1962, str. 37, 38, 41. Iv. Mat.

BOGDANOVIĆ, Franjo, slikar (Komiža, 23. X. 1792 – Milano, ?). God. 1809. radi na liceju u Zadru, a 1810. nastanjen je u Visu. Oko 1830. odlazi u Italiju, gdje mu se izgubio trag. Pripisuje mu se slika *Bezgrešno začecje* u župnoj crkvi Sv. Nikole u Komiži. Pretpostavlja se da je B. autor portreta Vicka Lukšića i Apolonija Zanelle. Neke njegove slike nalaze se u samostanu Sv. Mihovila u Gružu i u Kaštelima.

LIT.: N. Bezić-Božanić, Stanovništvo Komiže, Split 1980. N. B. B.

BOGDANOVIĆ, Jasna, kiparica (Split, 6. IV. 1948). Diplomirala je na Akademiji u Zagrebu 1975. Postdiplomski studij završila u Majstorskoj radionici I. Sabolića 1977. Usavršavala se u Parizu. Bila likovni pedagog u Zagrebu i Rijeci. Radi figurativnu i apstraktnu skulpturu, obilježenu dinamično artikuliranim volumenima i traženjem izražajnosti u obliku i materijalu. Izvela spomenike *Žena* ispred Doma zdravlja u Rijeci (1979) i *Memorijalni spomenik* u Donjem Jelenju kraj Rijeke (1981). Sudjelovala na skupnim izložbama u Zagrebu, Rijeci i Ravenni. V. El.

BOGETIĆ, Petar Aleksandar, povjesničar i arheolog (Split, 26. XI. 1718 – 2. V. 1784). Proučavao numizmatiku te arheol. spomenike Splita i Solina. S D. Farlatijem skupljao građu za »Illyricum sacrum«. Umro je u vrijeme kuge, kada je propala i većina njegovih radova.

BIBL.: *Catalogus virorum Illustrum Spalatensium...*, u knjizi: A. Ciccarelli, Opuscoli, Dubrovnik 1811, str. 46–51; *Inscriptiones antiquae ex marmoribus Salonitanis...* (rukopis). D. Kt.

BOGETIĆ, Pribislav, zidar (XV. st.). Nadogradio je u listopadu 1455. zvonik crkve Sv. Jerolima u Slanom, oblikovan u retardiranom gotičko-rene-sansnom slogu.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI st. u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 93.

BOGETIĆ, Radin (Radoj, Radivoj), klesar i graditelj (XV. st.). God. 1421. kleše prozore i druge arhit. dijelove za dubrovačku palaču Sandalja Hranica, a 1424. raskošni portal s puttima, bifore i gotičke prozore za Luku Brakovića. Najviše surađuje s *Božidarom Bogdanovićem*. God. 1426. njih dvojica popravljaju srušene svodove i lukove jednog krila franjevačkoga klaustara; 1435. grade neke svodove od opeke u Kneževu dvoru; 1446. zidaju na Pustijerni kuću Dragoju Sorkočeviću; 1447. pregrađuju kuću Galeaca Brunjola; 1448. grade tri svoda u palači Iva F. Sorkočevića. Oba su majstora vrsni graditelji svodova (plitki, u sredini ravni, sa strane uvijeni i pridržavani konzolama), koji se ponavljaju u prizemljima dubrovačkih kuća iz XV. i XVI. st.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 38, 54, 58, 87, 103, 114–116. D. Kt.

BOGIŠIĆ, Baltazar, povjesničar prava i kolekcionar (Cavtat, 20. XII. 1834 – Rijeka, 24. IV. 1908). Doktorirao je filozofiju 1862. u Gissenu i pravo 1864. u Beču, gdje je knjižničar Dvorske knjižnice, potom profesor prava u Odessi i crnogorski ministar pravde; od 1899. živi u Parizu. B. je utemeljitelj južnoslav. pravne znanosti, sastavljač crnogorskoga građanskoga zakonika i jedan od najistaknutijih hrv. skupljača umjetnina. Skupio je oko 15 000 knjiga i rukopisa, više od 8000 grafičkih listova, bogatu etnografsku građu i oko 3000 predmeta za numizmatičku zbirku. Njegova zbirka grafika ima kulturnopovijesnu i umjetničku vrijednost; sadrži poglavito građu za ilustriranje slavenske enciklopedije (portrete, vedute predjela i gradova, narodne nošnje, ilustracije pov. događaja) te rijetke primjere grafike naših i stranih umjetnika od XVI. do kraja XIX. st. (N. Bonifacij, Cornelis Cort prema J. Kloviću, M. Kolunić-Rota, A. Medulić, P. Mančun, I. Zsche). God. 1909. otvoren je Bogišićev muzej u njegovoj rodnoj kući, 1920. osn. je zaklada »Bogišićeva biblioteka i muzej«, 1958. Bogišićeve zbirke i knjižnica smješteni su u Knežev dvor u Cavtatu.

BIBL.: *O preuređenju narodnoga Muzeja u Zagrebu*, Zagreb 1866.

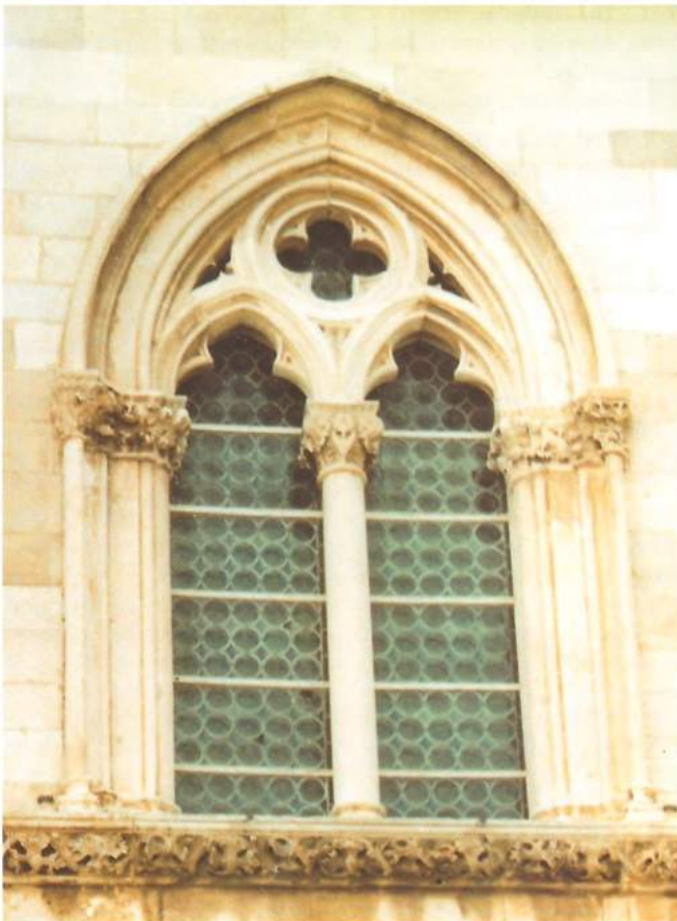
LIT.: F. Kulišić, Svečanost otvora Bogišićevog muzeja, Dubrovnik, 1909, 72. — J. Matasović, Bogišićev muzej u Cavtatu, Narodna starina, 1930, 23. — C. Fisković, i Lj. Gašparović, Katalog izložbe Bogišićeve zbirke, Bulletin JAZU, 1959, 3. — R. Gotthard-Skiljan, Grafike Natala Bonifacija, Cornelisa Corta prema J. Kloviću, Martina Kolunića Rote i Andrije Medulića i njihovih kapita (katalog), Zagreb 1985. — N. Bezić-Božanić, Baltazar Bogišić i Frano Bulić, Mogućnosti, 1989, 10–11. V. Fo.

BOGOJEVIĆ, Blaž (Vlad), klesar (XV. st.). God. 1448. isplaćen za pilastre koje je izradio u franjevačkomu samostanu; 1449. surađuje na gradnji kamenoga mosta ispred gradskih vrata Ploča; 1460. obvezao se da će s

P. BOGDANIĆ, *Graditeljjev posljednji dan*. Zagreb, Gliptoteka HAZU

R. BOGOSALIĆ i N. MARKOVIĆ, prozor Kneževa dvora u Dubrovniku

Radosavom i Jakovom Radmanovićem sagraditi drugo krilo dominikanskoga klaustra; 1464. surađuje na izradbi prozora Kneževa dvora. Radio je na stambenim kućama i ljetnikovcima, najčešće s *Radosavom Bogojevićem* (kruna Zamanjićeva zdenca, prozori za palaču Marina T. Bunića). Njegovo je djelo i mala kasnogotička česma u dvorištu Kneževa dvora.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1974, str. 124–126.

BOGORODICA → MAJKA BOŽJA

BOGOSALIĆ, Radivoj, klesar (Foča, ? – Dubrovnik, 1492). Izučio zanat u Dubrovniku (1441–44) i postao jedan od glavnih predstavnika mjesne klesarske škole. U svojem radu povezuje figuralnu i dekorativnu plastiku s oblicima gotičko-renesansnoga graditeljstva. Na njega utječe J. Dalmatinac za kojeg (od 1445) radi na Korčuli i priprema mu gradnju za stolnu crkvu u Šibeniku. Tamo mu se priključuje oko 1465. U Dubrovniku oprema vlastelinske palače i pučke kuće te kleše ukrase na javnim građevinama. S grupom pomoćnika izrađuje dijelove arkada juž. krila dominikanskoga klaustra (oko 1457), a od 1460. okvire vrata i prozora gradske žitnice. Potom (sa R. Grubačevićem) kleše gradski ulaz na Pilama te okvire otvora na prvom katu Kneževa dvora; bifore s pročelja zajednički su njegov rad i N. Markovića iz 1469. Po svojem nacrtu gradi (s B. Radišićem) oko 1470. svetište crkve Sv. Sebastijana. Ubraja se među prvake domaće klesarske radinosti u drugoj pol. XV. st.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, – *Isti*, Nekoliko dokumenata o našim starim majstorima, VjAHD, 1949, 50. – I. Fisković, Neki vidovi umjetničkog rada Jurja Dalmatinca u Šibeniku i Splitu, Radovi HJZ, 1981, str. 125.

BOGOSALIĆ, Vukac, klesar (XV. st.). Isklesao je zajedno s Radojem Pribilovićem 1445. kamena sjedala s reljefnim lukovima pred Kneževim dvorom u Dubrovniku.

LIT.: C. Fisković, Naši graditelji i kipari XV i XVI stoljeća u Dubrovniku, Zagreb 1947, str. 59.

BOHUTINSKY, Emil, kipar (Križevci, 31. X. 1907). Završio je Obrtnu školu i polazio Akademiju u Zagrebu (R. Jean-Ivanović, D. Hotko, R. Valdec, F. Kršinić). Usavršavao se na Accademia di belle arti u Rimu, gdje

sudjeluje i na izložbi tal. umjetnika 1930. Bio je nastavnik na Školi primijenjene umjetnosti u Zagrebu od 1950. U ranijemu razdoblju modelira pod utjecajem klasike i I. Meštrovića. Izradio je poprsja A. Šenoe, N. Tesle i J. Kozarca. Autor je dekorativnih reljefa na zgradi Matice hrvatskih obrtnika i na Pošti II. u Zagrebu, brončanoga kipa dječaka na Krešimirovu trgu u Zagrebu, portreta Marka Oreškovića u Ličkom Osiku i memorijalnoga spomenika u Velikoj Gorici. Spomenik stradaljoj djeci u Gornjoj Rijeci kraj Križevaca izveo je 1970. U portretnim medaljama sklon je analitičkoj interpretaciji ljudskoga lica (*J. F. Kennedy*, 1963; *Stefanie*, 1971; *Susanne*, 1973; *Glava žene*, 1979). Naglašava crtež, meku modelaciju i lirsko tumačenje fizionomija, unosi svjetlosne učinke. Sudjelovao je na izložbama Hrvatskoga društva umjetnosti, na izložbi »Pola vijeka hrvatske umjetnosti« (1938) i na revijalnim izložbama ULUH-a i LIKUM-a u Zagrebu.

LIT.: V. Zlamalik, Osamdeset godina hrvatskog medaljerstva, u katalogu: I memorijal Ive Kerdića, Osijek – Zagreb 1980, str. 21, 116–118.

BOJANOVSKI, Ivo, arheolog i konzervator (Grbavac u Župi dubrovačkoj, 16. I. 1915). Od 1960. arheolog i konzervator u Zavodu za zaštitu spomenika BiH. Vodio je veći broj arheol. iskapanja i konzervatorskih radova. Bavi se topografijom ant. Dalmacije, osobito proučavanjem rim. cesta (Hrvatska, BiH), te kasnoant. bazilikama i srednjovj. gradovima.

BIBL.: *Stari grad Maglaj*, Naše starine (Sarajevo), 1965, 10; *Mogorjelo – rimsko Turres*, GZMBiH, 1969; *Dolabelin sistem cesta u rimskoj provinciji Dalmaciji*, Sarajevo 1974; *Bosna i Hercegovina u antičko doba*, Sarajevo 1988.

BOJNA, selo J od Gline. U sr. vijeku posjed knezova Blagajskih koji su u XIV. st. podigli utvrđeni grad. God. 1334. u Bojni je bila župna crkva Svih Svetih. Turci su osvojili Bojnu 1577, pa je grad već 1699. bio u ruševinama, a danas mu nema traga.

LIT.: M. Kruthek, Stari glinski gradovi i utvrde, Zagreb 1987.

BOJNIČIĆ, Ivan, arhivist i povjesničar (Valpovo, 24. XII. 1858 – Zagreb, 11. VI. 1925). Studirao pravo i filozofiju u Budimpešti gdje je i doktorirao 1880. Od 1892. do kraja života arhivar i ravnatelj Zemaljskoga arhiva u Zagrebu, 1910–22. izvanredni sveučilišni profesor. Uz opću političku i kulturnu povijest bavio se numizmatikom i epigrafikom, a naročito heraldikom i genealogijom. Njegovim je važnim djelom *Der Adel von Kroatien und Slavonien* (Nürnberg, 1899) hrvatska heraldika ušla u eur. heraldičku literaturu. Zaslužan je za uređenje Državnog arhiva u Zagrebu. Bio je urednik »Kroatische Revue« (1882–84), »Vjesnika hrvatsko-slavonsko-dalmatinskog zemaljskog arhiva« (1899–1925) i »Glasnika Društva za umjetnost i umjetni obrt« (1886–88). Objavio je članke s područja lik. umjetnosti (»Agramer Zeitung«, između 1880. i 1891; »Obzor«, 1922).

BIBL.: *Kako da se podigne crkvenu umjetnost u Hrvatskoj*, Glasnik Društva za umjetnost i umjetni obrt, 1886; *Staklo u umjetnom obrtu*, ibid.; *Slikani prozori B. D. Marije u Bistrici*, ibid., 1887; *Riznica stolne crkve zagrebačke*, Prosvjeta, 1894, 14.

LIT.: E. Laszowski, Dr. Ivan Bojničić Kninski (s bibliografijom), VjZA, 1926.

BOJNIČIĆ, Vjera, slikarica i grafičarka (Zagreb, 27. I. 1883 – 13. IV. 1963). Slikarstvo studirala (1902–08) na Kunstschule für Frauen u Beču, grafiku u priv. školi T. Krizmana u Zagrebu. Afirmirala se bakropisnim vedutama (*Bakar*, *Motiv sa savske obale*) i portretima te dekorativnim drvorezima životinjskih likova (*Pelikani*, *Tigar*, *Papige*). Sudjelovala na izložbama Društva umjetnosti u Zagrebu od 1902. Izlagala u Budimpešti (1912) i Firenci (1927) te s jugosl. grafičarima u Danskoj, Švedskoj i Norveškoj (1938). Samostalne izložbe priredila u Münchenu (1914) i Zagrebu (1919, 1922).

LIT.: I. Kršnjavi, Jubilarna izložba Društva umjetnosti, Narodne novine, 1905, 116. – A. Milčinić, Umjetnost, Književne novosti (Zagreb–Rijeka), 1914, 11. – J. Miše, Prva izložba Kluba likovnih umjetnika, Književnik, 1928, 8. – B. Gagro, Hrvatska grafika u prvoj polovici XX stoljeća (katalog), Beograd 1977, str. 28.

BOK, selo S od Siska. Drvena kapela Sv. Petra i Pavla (oko 1752) s kasetiranim stropom posjeduje pučke ornamente i figuralne slike te oltar iz XVIII. st.

LIT.: D. Baričević, Pregled spomenika skulpture i drvorezbarstva 17. i 18. stoljeća s područja kotara Sisak, Ljetopis JAZU, 1968, 72.

BOKANIĆ, Trifun, klesar i graditelj (Pučišća na Braču, 4. IV. 1575 – Trogir, 3. IX. 1609). Član klesarske porodice u kojoj su poznati *Ivan* i njegovi sinovi *Nikola*, *Petar* i *Jeronim* (Trifunov otac) i dr. Nastavljaajući posao svojega oca, Trifun je sazidao (1597–1603) zadnji kat zvonika trogirске katedrale u renesansnim oblicima ali u skladu s nižim katovima gotičkoga sloga. Pripisuju mu se zvonici crkava Sv. Mihovila i Sv. Nikole te četiri prozora na